

Tofsö avloppssituation augusti 2015.

Sammanfattning.

De förslag på avloppslösning på Tofsö som Trosa kommun har liggande på sitt bord strider både mot Miljöbalken, EU:s sjunde miljöhandlingsprogrammet samt §6 och §10 i Lagen om Allmänna Vattentjänster.

En tolkning av enbart Miljöbalken och hänsyn tagen till aktuellt status på plats visar att inget av följande kriterier uppfylls, förbättras eller förändras:

*Hygien – Hälsoskydd
Recipientskydd
Hushållning och Återvinning
Ekonomi
Brukaraspekter
Teknik*

Likväl är kommunen beredd att åsamka 170 fastighetsägare en kostnad på mellan 50 och 100 miljoner kronor, enbart p g a tolkningen av en föråldrad lagtext.

Bakgrund.

- Tofsö fritidsområde anlades 1968 och består av 171 fastigheter, varav 10-15 bebos permanent med 1-2 personer. Resten nyttjas huvudsakligen under 5 veckor på sommaren.
- Samtliga bebyggda fastigheter har godkänd toalettlösning, endera septitank eller torr lösning.
- 2010 genomförde kommunen en inventering av samtliga BDT-anläggningar och resultatet säger:
 - *"Totalt inventerades 173 fastigheter i Tofsö fritidshusområde. Ett tiotal av fastigheterna berörs dock inte av inventeringen då tomterna antingen är obebyggda eller inte har något indraget vatten. Därav baseras resultaten på de fastigheter som har någon typ av avloppsanläggning.*
 - *Antalet anläggningar där brister konstaterats uppgick till 152 stycken. Med brist avses att anläggningarna uppfyllde någon av kriterierna: äldre än 20 år, eller avsaknad av luftningsrör. "*
- Styrelsen påbörjar diskussioner med kommunen om lösningar men fastnar i frågan om vem som ska bekosta "nödvändiga" utredningar.
- Efter 2 enskilda medlemmars kontakt med Länsstyrelsen 2011 kommer, av oklar anledning, ett föreläggande till kommunen om allmänna vattentjänster på Tofsö.
- Kommunen anser beslutet absurt och utan verklighetsförankring, men skissar på 3 alternativa lösningar,
 - 1. LT-ledning till Trosa,
 - 2. lokalt reningsverk
 - 3. kretsloppslösning med bibehållande av tank men med snålspolande toaletter. Detta är vad kommunen vill göra, men får avslag hos LS och efter 2 års överklagande även avslag på överprövning hos HD.

Området har sedan 1995 dokumenterade vattenanalyser från både sommarvatten och badvatten, med utmärkt kvalitet och dricksvattenkvalitet på badvattnet, vilket tydligt visar att det inte förekommer någon påverkan från avloppen. Inga faktaargument biter dock på Länsstyrelsen. BDT-gruppens försök till inlägga hos VA-nämnden besvaras med att vi "är inte part i målet" och får inte yttra oss.

Dagsläge augusti 2015:

Kommunen har skrotat alternativ 3 då de "inte anser sig kunna drifva anläggningar på enskild mark". De avser då enskilda BDT-lösningar.

Alternativ 1 har utökats med möjlig anslutning till Studsviks reningsverk.

Alternativ 2 har blivit ett reningsverk intill områdets havsbad och småbåtshamn.

Uppskattning av anslutningskostnader, plus 50 000 – 150 000 för arbete på egen fastighet:

Alt 1: 360 000

Alt 2: 200 000 Detta har ökat till 300 000 enligt senaste besked från kommunen.

Alt 3: 0. (Enbart eget arbete, d v s max 150 000 kronor)

Kostnader för alternativ 1 - 2 är lösa uppskattningar från tekniska kontoret.

Beskrivning av alternativ.

- A Alternativ 1, som innebär ledningsnät inom Tofsöområdet och ledning till Västerljung har ersatts med en idé om samarbete med Studsvik. Det innebär en 8 km lång ledning till reningsverket i Studsvik.
- B Alternativ 2 innebär samma ledningsnät i området, anslutet till ett lokalt reningsverk placerat nere på ängen bakom Stora Tofsös båthus i hamnen. Därifrån en 1 km lång slang för avloppet från reningsverket ut till mitten av fjärden.
- C Alternativ 3 (kretsloppslösning) har ju kommunen avfärdat, p.g.a. deras och Länsstyrelsens tolkning av Lagen om Allmänna Vattentjänster. Det finns dock en skiss på tänkt lösning med 6-7 uppsamlingstankar för allt avlopp (toalett och BDT), varifrån det skulle köras med bil till t ex Hölö, eller kommunalt reningsverk.

Konsekvenser av ovanstående:

- A Alternativ 1 är det dyraste alternativet och är även ur miljösynpunkt förkastligt då det inte innebär den minskning av utsläpp som Miljöbalken syftar till. Dessutom kvarstår problemet med den ojämna belastningen, som innebär att man troligtvis måste spola stora mängder vatten genom systemet för att inte få gasbildning av det stillastående materialet i slangen under lågsäsong. Det tillfredsställer heller inte dagens krav på hushållning med naturresurser och innebär inget kretslopp, som också är ett krav i Miljöbalken.
 - a Hushållning och återvinning
 - Med alternativ 1 erhålls varken hushållning eller återvinning. Tvärtom

kommer vattenförbrukningen med nödvändighet att öka, inte minst på grund av att ledningarna måste spolras för att undvika gasbildning.

b Ekonomi

- Här finns ingen rimlig relation mellan kostnad och miljönytta utan lösningen medför ansenligt resursslöseri.

B Alternativ 2 har egentligen samma konsekvens som alternativ 1, men brottas dessutom med problemet att få tillstånd för utsläppet i Östersjön. Till det kommer att reningsverket skulle placeras på Stora Tofsös mark, vilket inte kommer att bli det enklaste att få igenom. Det är tveksamt om Miljökontoret kan godkänna lösningen på grund av de ökande utsläppen i havet.

C Med kommunens lösning på alternativ 3 skulle volymen som ska transporteras med tankbil bli mångdubbelt större än de 400 m³ som vi producerar idag. 400 m³ är en uppgift vi fått från kommunen och är troligen i överkant. Det lokala vattenverket levererar ca 6000 m³ sommarvatten per säsong. Detta vatten används huvudsakligen till bad, dusch och tvätt. Det skulle innebära att i storleksordning 7000 m³ (mest vatten) ska transporteras med bil. Samtliga föreslagna lösningar förutsätter installation av vattentoaletter, vilket skulle öka vattenanvändningen ytterligare.

Rent konkret kommer samtliga av dessa lösningar alltså innebära ökning av vattenanvändningen inom området och därmed ett ökat utsläpp, oavsett var utsläppen sker. De löser heller inga miljöproblem, utan innebär bara en mycket stor kostnad för fastighetsägarna, till ingen miljönytta alls.

Därmed strider samtliga av kommunens lösningar mot både Miljöbalken, EU:s sjunde miljöhandlingsprogrammet samt §6 och §10 i Lagen om Allmänna Vattentjänster.

Tofsö BDT-grupps förslag innebär följande:

Det vi och myndigheterna vill åstadkomma är

- minskat utsläpp av näringsämnen i havet
- minimerad risk för människors hälsa
- återförande av näringsämnen till jordbruket via kretsloppslösning
- en långsiktig och ekonomisk lösning som står i relation till nyttan

Allt detta kan uppfyllas med vårt förslag till lösning på alternativ 3.

Vad behöver då göras i området för att åstadkomma detta?

BDT-gruppen har genom åren haft två fokusområden, nämligen bästa möjliga miljönyttan till bästa möjliga ekonomi.

Vi ser inget motsatsförhållande i dessa fokus, utan har tvärtemot kommit fram till att det ena följer på det andra. Vi har också enats om att det alternativ vi förordar och i detalj beskrivit också är ett långsiktigt hållbart alternativ.

- Vårt förslag går ut på att vi behåller våra toalettanläggningar som de är och uppgraderar de som inte håller måttet. Vi har idag 91 stycken fungerande slutna tankar, anslutna till någon form av vattentoalett. Det innebär (om kommunen inte accepterar andra lösningar) att resterande fastigheter behöver investera i tank och vattentoalett av något slag.
- Alla hämtningsställen görs lätt åtkomliga, d v s inom 10 meter från möjlig parkering av tankbil.
- Samtliga fastigheter installerar snålspolande toaletter. Här finns det flera varianter att välja mellan. Detta är egentligen inget krav, men påverkar den enskildes ekonomi då tömningskostnaden minskar drastiskt.
- Kommunen tecknar avtal med Hölö om att få lämna toalettavfallet där. Det kommer med stor sannolikhet innebära minskade kostnader för kommunen då Hölö har en lägre kostnad per m³ än det kommunen betalar idag.
- Vårt förslag innebär också lösningen på problemet med variationerna över året, då de individuella hämningarna sker vid behov. Volymen hålls nere till ett minimum och innehåller attraktivt koncentrerat återvinningsbart toalettavfall.
- Med modern teknik åtgärda de BDT-anläggningar som inte uppfyller dagens standard.

Dessa åtgärder motsvarar en i sammanhanget liten investering för den enskilde, men som spar både tid, vatten och transport, är miljömässigt optimal och faller väl inom ramarna för kommunens uttalade miljöpolicy, samt EU:s, LAV:s och Miljöbalkens krav på hushållning och kretslopp.

Bilaga.

"EU kräver att "Kretslopp och resurshushållning" ska genomsyra all myndighetsutövning"

Det sjunde miljöhandlingsprogrammet:

"År 2050 lever vi gott inom planetens ekologiska gränser. Vårt välstånd och vår goda miljö bygger på en innovativ kretsloppsekonomi där ingenting slösas bort och där naturresurser förvaltas hållbart och biologisk mångfald skyddas, värderas och återställs på sätt som stärker vårt samhälles motståndskraft. Vår utsläppsnåla tillväxt är sedan länge frikopplad från resursanvändningen och anger takten för ett säkert och hållbart globalt samhälle."

- Näringsämnenas kretslopp (kväve och fosfor) förvaltas på ett mer hållbart och resurseffektivt sätt.
- Nya frågor uppstår genom att politiken inte håller jämna steg med den snabba tekniska utvecklingen...

I EU:s dokument enligt ovan poängteras gång på gång vikten av att näringsämnen tillvaratas vid källan och alla åtgärder för detta ska prioriteras och genomföras på bästa och på mest ekonomiska sätt. "Bästa tillgängliga teknik (BAT) ska användas!.

LAV:

6 § påpekar också att lösningen inte får bli hur dyr som helst. Enligt uppgift möjligen 30% över kommunal anslutningsavgift.

10 § *"En allmän va-anläggning skall ordnas och drivas så att den uppfyller de krav som kan ställas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön och med hänsyn till intresset av en god hushållning med naturresurser.*

När det är förenligt med anläggningens huvudsakliga ändamål, bör den ordnas och drivas så att också andra allmänna intressen som har behov av anläggningen kan tillgodoses."